

Kommunledningsförvaltningen
Ingela Höj
ingela.hojj@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Genomförandebeslut av investering i ny grundskola i Örsundsbro, Rymningen 8:6

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. genomföra investering av ny grundskola och evakueringslokal i Örsundsbro för totalt 340 miljoner kronor enligt programhandling daterad 2022-11-16 och preliminär kalkyl daterad 2023-03-29 och beställer av tekniska nämnden att utföra investeringen för att tas i bruk höstterminen 2027,
2. projektets driftkostnader, evakueringskostnader och engångskostnader ramjusteras i ordinarie budgetprocess.

Ärendet

Bakgrund

Vid kommunstyrelsen sammanträde 2023-05-29 beslutade kommunstyrelsen att ärendet om genomförandebeslut av ny grundskola i Örsundsbro återremitteras (KS2023/356). Återremitteringen ska ge svar på uppskattning av eventuella merkostnader för att skjuta på projektet ett år och om det finns möjliga kostnadsbesparingar i projektet.

Enligt kommunfullmäktiges "Regler för investeringar" ska kommunstyrelsen fatta ett genomförandebeslut för enskilda projekt innan de får verkställas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2020 att beställa en förstudie gällande status på byggnaderna på Örsundsbro skolan och möjligheten till kapacitetsökning (UAN 2020/219). Med förstudien som grund beställde utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i december 2021 en programhandling med förutsättningen att bygga en skola för sammanlagt 760 elever i Örsundsbro (UAN/2021/418).

Örsundsbro växer och skolan är i stort behov av fler platser. Skolan består idag av flera byggnader som är ålderstigna och de kommer därför rivas för att ge plats åt en ny skolbyggnad. Hus G bedöms vara i bra skick och kommer stå kvar.

För att kunna påbörja byggnationen av den nya skolan behöver ersättningslokaler ställas upp på skolområdet. Skolan kommer att använda Örsundsbro gamla förskola som evakueringslokal fram till 2026 men för att klara av det ökande elevantalet fram tills dess att skolan står klar måste extra paviljonger/klassrum ställas upp.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd, upplevelsenämnd och teknisk nämnd har godkänt programhandling daterad 2022-11-16.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att beställa ny grundskola, utemiljö och evakueringslokaler och föreslår kommunstyrelsen att fatta ett Protokollsutdrag 2 (5) Sammanträdesdatum 2023-05-29 Kommunstyrelsen Intygas att kopian överensstämmer med originalet genomförandebeslut. Nämnden begär av kommunfullmäktige om ramjustering av ökade driftkostnader (UAN2022/813).

Teknisk nämnd (TF2020/441) föreslår kommunfullmäktige att utöka investeringsbudgeten från 225 miljoner kronor till 310 miljoner kronor. Teknisk nämnd föreslår kommunstyrelsen att besluta om genomförande av ny grundskola och evakueringslokaler samt att tekniska nämndens budget utökas med engångskostnader för rivning och utrangering samt evakueringskostnader

Fastighetsunderhåll

Under fastighetsunderhåll nedan tas konsekvenser upp även för en längre framflyttning än ett år för att få en bättre helhetsbild av underhållsstatus för nuvarande grundskola.

Planer för att riva Örsundsbro skolan har funnits under flera år för att upprätta en ny skola på samma fastighet. Byggnaderna har förvaltats utifrån det perspektivet vilket medfört återhållsamhet med fastighetsunderhållet. Underhållsskulden till och med 2024 uppskattas till 5,5 miljoner kronor.

Generella utmaningar är att skolan består av ett flertal byggnader med skiftande kvalité och förutsättningar. Bygglov saknas på en del byggnader. Marksättningar har pågått under lång tid vilket gör att stamreovering är aktuell. I en förstudie från 2021 konstaterades att byggnaderna i huvudsak

har nått sin tekniska livslängd och inte längre är lämpliga för förvaltningarnas verksamhet.

1 år

Att flytta fram projektet ett år medför inga särskilda åtgärder förutom avhjälpande och akut underhåll vid behov. Det skulle kunna medföra en negativ påverkan på arbetsmiljön och krav från myndigheter.

2-3 år

Framflyttning av projektet 2-3 år skulle innebära mindre punktinsatser, med en ökad risk för åläggande för myndighetskrav som kan behöva åtgärdas snabbt för att uppfylla arbetsmiljökrav. Det finns också en ökad risk för vattensador, problem med ytskikt och läckage.

Utgift/kostnad för nödvändiga åtgärder under denna period uppskattas till 3-5 miljoner kronor.

Utöver detta kommer investeringar krävas i köket som redan nu är överbelastat. Idag levererar köket över sin kapacitet. Matsalen är även underdimensionerad med sin kapacitet på 150 elever. Matsalen nyttjas av cirka 200 elever idag. Kökets kapacitetsökning kommer kräva större investeringar ibland annat elinstallationer och fysisk ombyggnation.

4-5 år

Framflyttning 4-5 år kommer medföra ett stort behov av planerade åtgärder. En betydande risk finns för åläggande för myndighetskrav samt för skador i form av läckage i rör och skalskydd. Vid denna tid finns också ett behov av att byta enskilda pumpar och ventilationsaggregat vilka då har passerat sin livslängd. Stamrenoveringsbehov föreligger generellt och läckage kan bli mycket kostsamma. Uppskattning för nödvändiga åtgärder under denna period uppgår till 8-12 miljoner kronor.

	Framflyttning av projektet 1 år 2027	Framflyttning av projektet 2-3 år 2028-2029	Framflyttning av projektet 4-5 år 2030-2031
Fastighetsunderhåll	Avhjälpande och akut underhåll fortsätter på minimal nivå. Visst risktagande, underhållsskuld 5,5 mnkr.	3-5 mnkr	8-12 mnkr

Möjliga kostnadsbesparingar i projektet

En del av återremissens uppdrag är att se om det finns möjliga kostnadsbesparingar i projektet. Målet under projektets gång har varit att reducera investeringsutgifterna. I tabellen nedan finns därför ett fåtal "möjligheter" till reduceringar. Dessa ligger inte med i kalkylen som ligger för beslut.

Den största investeringsutgiften i nedanstående tabell är bergkyla. Kylanläggningar finns dock idag planerade i alla nybyggnationer för att kunna klara av klimatförändringar med bibehållen bra arbetsmiljö och ett effektivt nyttjande av lokaler även sommartid. Övriga poster i tabellen är nyckeltal för reducering av lekutrustning och gårdsyta samt val av billigare material, vilka motsvarar 3,3 miljoner kronor. Åtgärderna skulle kunna ge en lägre driftkostnad med cirka 0,1-0,2 miljoner kronor.

En reducering av investeringsutgift med 12,7 miljoner kronor skulle innebära en lägre driftkostnad med cirka 0,7 miljoner kronor.

Moment	Mängd	Enhet	Pris	Total
Bergkyla	1	st	12 700 000 kr	12 700 000 kr
Lekustrustning (plocka bort)			200 000 kr	200 000 kr
Reducerad yta gård	500	kvm	2 600 kr	1 300 000 kr
Undertak	6500	kvm	100 kr	650 000 kr
Ytskikt terazzo linoleum	900	kvm	400 kr	360 000 kr
Ytskikt parkett till linoleum	2000	kvm	400 kr	800 000 kr
				16 010 000 kr

Ökat elevantal fram till hösten 2027

Skolan har idag en kapacitet med 500 elever och antalet inskrivna är 591. I förslaget till ny skola är kapaciteten 760 elever.

Fram till 2027 prognostiseras antalet elever öka till 632, dvs en ökning med ytterligare 41 elever. Prognosen fram till 2033 är 646 elever (tidigare prognos var 690 elever).

Det ökade elevantalet i befintliga byggnader fram till att ny skola tas i bruk 2027 kan hanteras genom att dagens rådande överintag fortsätter ytterligare med extra stora klasser som konsekvens.

Kök och matsal

Nuläget med matsal och kök beskrivs av verksamheten som det mest akuta. Matsalens kapacitet är 150 samtidiga elever. Idag används den till drygt 200 elever. Ytterligare elevökning fram till 2027 kan hanteras genom att måltider intas i klassrummen eller att fler serveringar schemaläggs. Fler serveringar skulle kunna ske men bussavgångar begränsar dock möjligheten.

Maxkapacitet för köket är 550 portioner och inskrivna elever är idag 591. Bedömningen är att köket klarar av elevökningen till ny skola kan tas i bruk 2027.

I en förstudie från 2021 är slutsatsen att en ny skola behövs till 2025. Osäkerhet råder i nuläget kring de krav en livsmedelsinspektion skulle kunna ställa när skolan senareläggs till 2027.

En utökning av matsal som modul med 200 kvadratmeter skulle medföra en investeringsutgift med cirka 1,7 miljoner kronor och 0,5 miljoner kronor i hyra. Den totala driftkostnaden skulle uppgå till drygt 1 miljon kronor.

Tillagningskök, mottagningskök

I projektet är ett tillagningskök projekterat. För att se om det finns några större skillnader med utgifter och kostnader av ett produktionskök kontra ett mottagningskök har en analys skett för att se eventuella skillnader i kostnader.

Investeringsutgiften för ett mottagningskök skulle bli cirka 3 miljoner kronor lägre än ett tillagningskök då antalet kvadratmetrar kan minskas med cirka 80. Det skulle ge en lägre driftkostnad med cirka 0,1-0,2 miljoner kronor. Samtidigt ökar transportkostnader med motsvarande storlek. Personalbemanningen beräknas i princip till samma storlek oavsett val av kök.

Enköpings nyckeltal för måltidskostnad per elev ligger lägst i länet bland kommuner som har verksamheten i egen regi (Kolada 2021-2022). Enköping har även ett lägre nyckeltal jämfört med de kommuner som köper måltider från extern leverantör. Måltidskostnaden från extern leverantör skulle för Enköpings del innebära en ökad måltidskostnad med 0,15-0,5 miljoner kronor.

Måltidsservice har idag inte något tillagningskök för att producera Örsundsbroskolans måltider i egen regi.

Med mottagningskök beräknas matsvinnet öka. (Enligt Statens Lantbruksuniversitet, SLU ökar svinnet med 48 procent med mottagningskök).

Tidplan

För att en ny skola ska kunna tas i bruk hösten 2027 behöver ett genomförandebeslut fattas före årsskiftet 2023/2024. Upphandlingen behöver vara klar före sommaren 2024 och evakueringslokaler behöver stå klara till sommaren 2024.

Ekonomi

Tidigare framtagen kalkyl, daterad 2023-03-29 gäller fortfarande med den skillnaden att den utrangering och rivning som skulle ske 2026 istället sker 2027. Driftkostnaden börjar löpa när verksamheten flyttar in, dvs till hösten 2027.

Årlig driftkostnadsförändring	2024	2025	2026	2027	2028	Summa
Örsundsbro				7,8	11,0	18,8
Engångskostnader	2024	2025	2026	2027	2028	
Örsundsbro	8,3	6,6	13,5	23,6		52,0

Ärendets beredning

Ärendet är berett mellan utbildningsförvaltningen, upplevelseförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen bedömning

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att ett genomförandebeslut för investering av ny grundskola bör fattas före årsskiftet 2023/2024 för att tas i bruk hösten 2027. Motivet är att verksamheten bedrivs i byggnader som i huvudsak har nått sin tekniska livslängd samt för att verksamheten redan idag överskrider kapacitetsnivåer för matsal, kök och gör överintag till befintliga klasser. Med ett ökat antal elever fram till 2027 kommer kapacitetsnivåerna ansträngas ytterligare.

Bedömningen bygger också på att investering av Kulturhus Joar planeras för att tas i bruk 2028. Investering av ny grundskola på Lillsidan och Örsundsbro medför höga driftkostnadsökningar och engångskostnader. En fördelning över åren av dessa tre större investeringar har en utjämnande effekt på kommunens resultat.

Årlig driftkostnadsförändring	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Summa
Lillsidan				10,2	20,5			30,7
Örsundsbro					7,8	11,0		18,8
Joar						4,0	8,1	12,1
Summa				10,2	28,3	15,0	8,1	61,6
Engångskostnader	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Summa
Lillsidan	4,7			30,5				35,2
Örsundsbro		8,3	6,6	13,5	23,6			52,0
Joar					2,9	2,9		5,8
Summa	4,7	8,3	6,6	44,0	26,5	2,9	0,0	93,0

Kommunledningsförvaltningen ser inga åtgärder som skulle ge en större kostnadssänkande effekt. Risken är snarare att tiden fram till att en ny skola tas i bruk 2027 kan innebära onödiga utgifter och kostnader då underhållet sedan tidigare är eftersatt i väntan på investering. Därutöver finns också ekonomisk osäkerhet kring eventuella myndighetskrav på åtgärder.

Verksamhetsmässigt överskrider dagens antal elever både skolans och matsalens och kökets kapacitet.

Sammanfattningsvis bedömer kommunledningsförvaltningen att ju längre investeringen flyttas framåt desto större är risken att merkostnader uppstår på grund av eftersatt underhåll och eventuella myndighetskrav.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Har beaktats i tidigare beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-09-20

Protokoll kommunstyrelsen, KS2023/356, paragraf 119

Programhandling daterad 2022-11-16

Kalkylunderlag daterad 2023-03-29

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommunchef

Beslutet skickas till:

Teknisk nämnd, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd för kännedom

Upplevelsenämnd, för kännedom

Paragraf 119

Ärendenummer KS2023/356

Genomförandebeslut av investering i ny grundskola i Örsundsbro

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet återremitteras.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Johan Enfeldt (S), Linda Johansson (S), Solweig Sundblad (S) samt Sverker Scheutz (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges "Regler för investeringar" ska kommunstyrelsen fatta ett genomförandebeslut för enskilda projekt innan de får verkställas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2020 att beställa en förstudie gällande status på byggnaderna på Örsundsbro skolan och möjligheten till kapacitetsökning (UAN 2020/219). Med förstudien som grund beställde utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i december 2021 en programhandling med förutsättningen att bygga en skola för sammanlagt 760 elever i Örsundsbro (UAN/2021/418).

Örsundsbro växer och skolan är i stort behov av fler platser. Skolan består idag av flera byggnader som är ålderstigna och de kommer därför rivras för att ge plats åt en ny skolbyggnad. Hus G bedöms vara i bra skick och kommer stå kvar.

För att kunna påbörja byggnationen av den nya skolan behöver ersättningslokaler ställas upp på skolområdet. Skolan kommer att använda Örsundsbro gamla förskola som evakueringslokal fram till 2026 men för att klara av det ökande elevantalet fram tills dess att skolan står klar måste extra paviljonger/klassrum ställas upp.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd, upplevelsenämnd och teknisk nämnd har godkänt programhandling daterad 2022-11-16.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att beställa ny grundskola, utemiljö och evakueringslokaler och föreslår kommunstyrelsen att fatta ett

genomförandebeslut. Nämnden begär av kommunfullmäktige om ramjustering av ökade driftkostnader (UAN2022/813).

Teknisk nämnd (TF2020/441) föreslår kommunfullmäktige att utöka investeringsbudgeten från 225 miljoner kronor till 310 miljoner kronor. Teknisk nämnd föreslår kommunstyrelsen att besluta om genomförande av ny grundskola och evakueringslokaler samt att tekniska nämndens budget utökas med engångskostnader för rivning och utrangering samt evakueringskostnader.

Investeringen beräknas tas i bruk 2026.

Investeringsutgifter

I kommunfullmäktiges beslutade investeringsplan för 2023-2027 är projektet för ny grundskola kalkylerad till 225 miljoner kronor (KS2022/495). Den senaste tidens ekonomiska utveckling med ökad inflation och materialkostnader har medfört att projektets utgift idag ligger på en annan nivå varför projektet i förslag till ändringsbudget 2023 har justerats till 310 miljoner kronor. Investeringen kräver också evakueringslokaler vars utgift beräknas till 10 miljoner kronor.

I förslag till ändringsbudget 2023 som fullmäktige beslutar om 2023-06-19 är utgifterna för projektet totalt 340 miljoner kronor och fördelas enligt nedan:

- fastighet 310 miljoner kronor
- evakueringsmodul 10 miljoner kronor (3 år)
- inventarier 20 miljoner kronor

Driftkostnadsökningar

Driftkostnadsökning enligt kalkyl

Ökad driftkostnad för investering i fastighet med inventarier uppgår till cirka 15,2 miljoner kronor, varav ökad hyresnivå är cirka 12,9 miljoner och 2,3 miljoner kronor är kostnad för inventarier.

Driftkostnadsökning – ersättning till huvudmän

De mantalsskrivna barnen i kommunen kan välja mellan olika huvudmän vid val av skola. Kommunen ska finansiera andra huvudmäns verksamhet och ersättningen per elev justeras då kommunens kostnader ökar eller minskar.

Kommunledningsförvaltningen har tillsammans med utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen beräknat en preliminär ersättning som påverkar den totala driftkostnaden för investeringen. Ersättningen till andra huvudmän beräknas

till cirka 3,6 miljoner kronor.

Total driftkostnadsökning

Preliminär total ökad driftkostnad är 18,8 miljoner kronor.

Engångskostnader

Engångskostnader belastar kommunens resultat det år som de inträffar. Rivningskostnader beräknas till totalt cirka 11,9 miljoner kronor och beräknas inträffa med 5 miljoner kronor 2024 och med 6,9 miljoner kronor 2026. Övriga engångskostnader är utrangering (kvarstående bokfört värde) som kommer belasta kommunens resultat 2026 med cirka 20,3 miljoner kronor.

Evakueringskostnader

Evakueringslokalernas (moduler) kostnad består av investeringsutgiftens 4 (4) driftkostnad, hyreskostnad och fastighetsdrift. Den totala driftkostnaden per år är 6,6 miljoner kronor och modulerna beräknas användas i tre år under byggtiden.

Yrkanden

Peter Book (M) yrkar att ärendet återremitteras för att uppskatta eventuella merkostnader för att skjuta på projektet ett år. Förvaltningen får samtidigt i uppdrag att utreda möjliga kostnadsbesparingar i projektet.

Kristjan Valdimarsson (SD) och Agneta von Schoting yrkar bifall till Peter Books (M) yrkande.

Jesper Englundh (S) yrkar att ärendet avslutas idag.

Linda Johansson (S) och Sverker Scheutz (V) yrkar bifall till Jesper Englundhs (S) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Peter Books (M) yrkande.

Votering begärs och ska genomföras.

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång för votering:

JA-röst för Peter Books (M) yrkande.

NEJ-röst för Jesper Englundhs (S) yrkande.

Namn	JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Anders Wikman (NE)	X		
Jesper Englundh (S)		X	
Krister Larsson (M)	X		
Agneta von Schoting (NE)	X		
Per Elfving (KD)	X		
Ulrika Ornbrant (C)	X		
Magnus Hellmark (C)	X		
Svante Forslund (L)	X		
Solweig Sundblad (S)		X	
Johan Enfeldt (S)		X	
Linda Johansson (S)		X	
Sverker Scheutz (V)		X	
Kristjan Valdimarsson (SD)	X		
Peter Book (M)	X		
Antal:	9	5	

Med 9 JA-röster mot 5 NEJ-röster beslutar kommunstyrelsen i enlighet med Peter Books (M) yrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-04-25

Protokoll utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd, UAN 2020/219, paragraf 50

Protokoll utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd, UAN2021/418, paragraf 210

Protokoll upplevelsenämnd, UPN2023/62, paragraf 38

Protokoll teknisk nämnd, TF2020/441, paragraf 16

Protokoll kommunstyrelse, KS2022/495, paragraf 229

Preliminär kalkyl utgifter och kostnader, daterad 2023-03-29

Programhandling daterad 2022-11-16

Beslutet skickas till:

Teknisk nämnd, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd för kännedom

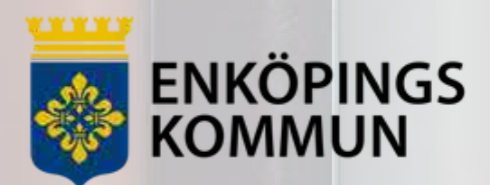
Upplevelsenämnd, för kännedom

ÖRSUNDSBROSKOLAN UTEMILJÖ

Programhandling

November 2022

Örsundsbroskolan utemiljö, Enköpings kommun

Programhandling

Sweco Architects AB

Landskapsarkitekter:
Sofia Hane
Kristina Nygren Nilstein

Beställare: Enköpings kommun

Dokumentdatum: November 2022

Originalformat: A3

FÖRUTSÄTTNINGAR

Programhandlingen redovisar ett förslag på utformningen av utemiljön till den nya skolbygganden i Örsundsbro, Enköpings kommun. Förstudien "Ny grundskola Örsundsbro" har legat till grund för denna programhandling. Alla byggnader på skolområdet förutom G-huset kommer att rivas och en ny byggnad på två våningar ska uppföras.

För att inhämta barnens perspektiv har eleverna på skolan medverkat genom en klassrumsövning där alla fick framföra sina tankar och åsikter. Därefter gjordes en gåtur med klassrepresentanter för att ha möjlighet att diskutera svaren mer ingående. När programhandlingen har tagits fram har dialog förts med Naturskolan och polisen för att få in viktiga aspekter på vad de anser utgör en bra skolgård. Naturskolan är en resurs för skolor inom Enköpings Kommun som har fokus på utepedagogik.

Skolan ligger centralt i Örsundsbro och har en central roll i samhället tillsammans med biblioteket, närhet till idrotts-hall, pendlarparkering och bussar. Det är således liv och rörelse i och kring skolan även utanför skoltid.

Fortsättningsvis vill man bjuda in till skolan och låta den fortsätta ha sin viktiga plats i samhället. Biblioteket kommer att placeras i den nya byggnaden och man ser gärna att föreningar kan hyra skolans lokaler. Målet med skolgården är att inbjuda till lek även utanför skoltid och att Örsundsbro-borna tar vägen förbi skolgården som en del av sin promenad.

Ombyggnaden av skolan kommer att ske i etapper, en översyn av hela skolgården är redovisad i denna programhandling. Etappindelningen tar till hänsyn att delar av skolgården kan nyttjas under byggtiden.

Etappindelningen på skolgården.

Arbetsområdet markerat på ett ortofoto.

0 10 20 50m

1:1500 (A3)

PLATSEN IDAG

Norr om den befintliga skolan finns idrotts-hall med en grusad parkering samt fotbollsplan med gräs och konstgräs.

I nordöst finns en parkering som tillhör skolan och som nyttjas av lärare och föräldrar. Denna anses kunna förbättras med tydligare hämta- och lämnplatser för att få ett bättre flöde under rusningstiderna. Antalet parkeringar anses vara tillräckliga och behöver inte utökas enligt verksamheten.

Utmed Skolvägen, öster om skolan hämtar och lämnar skolbussarna, vilket ungefär 2/3 av eleverna nyttjar. Systemet med skolbussarna anses fungera bra. Utmed Skolvägen finns en skyddad lindallé som ska bevaras.

Ängsvägen, söder om skolan, är en lugn vilagata. Utmed denna finns en allé med generellt biotopskydd, bestående av oxlar och med inslag av två lönnar.

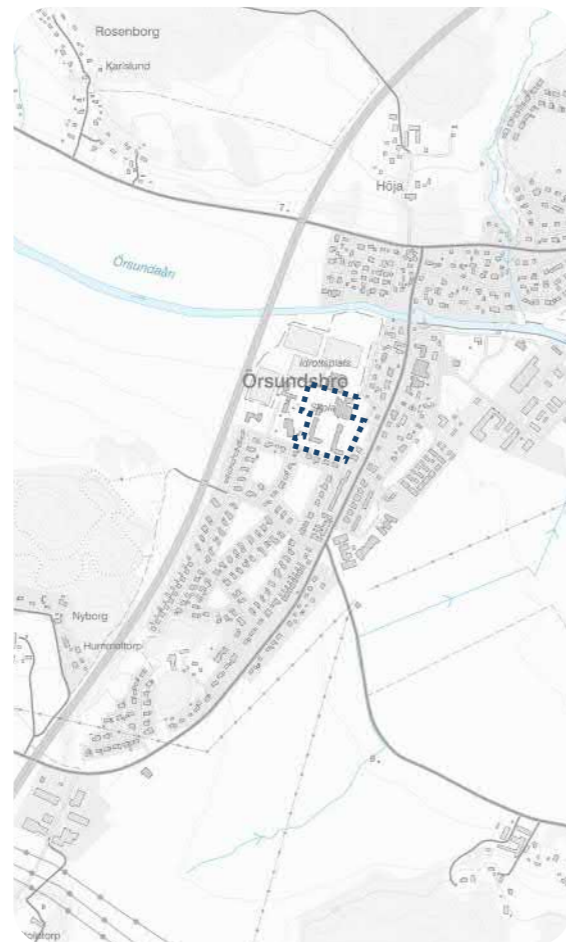
Nordväst om skolgården finns byggnaden från en tidigare förskola, vilken ännu står kvar för att kunna utgöra evakueringslokaler under ombyggnationen av skolan. Söder om den gamla förskolan ligger en nybyggd typförskola.

Idag består skolan av ett antal olika byggnader. Av dessa kommer de flesta att rivas och ersättas. G-huset i väst är den enda byggnaden som kommer att bevaras, men byggas om. De olika huskropparna delar idag upp skolgården, vilket inte är uppskattat av verksamheten. Skolgården saknar stora höjdskillnader.

De norra delarna upplevs öppna och med få träd. Här finns olika sorters lek; sandlek, liten pulkabacke, liten amfiteater, fjädergunglek,

gummi-asfaltskullar, kingrutor och öppna gräsytor. Söderut finns pingisbord, kompisgungor, upphöjda trädäck, öppna gräsytor och en del träd. Väster och norr om G-huset finns en bollplan och gräsytor. I öster, mot Skolvägen är skolgården grönare och här finns en hel del lekutrustning i form av klätterlek, asfaltmålningar, basket, sandyta, kingrutor och liten hinderbana.

Skolgårdens träd utgörs främst av lind, lönn, oxel och fågelbär. Det finns även något enstaka äppelträd och tall. Buskarna består av syrén, eldtorn, berberis, rönnspirea och björkspirea.

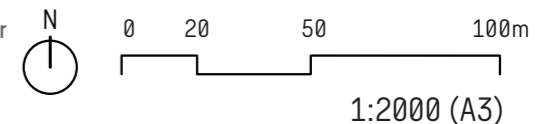

Karta över Orsundsbro med området markerat. Skolan ligger som synes centralt i samhället.

Befintlighetsplan med rörelsemönster på och runt skolområdet idag.

- Rörelsemönster för gång- och cykeltrafikanter
- Biltrafik kring skolan
- Busstrafik kring skolan

Skolgården sett från det sydvästra hörnet med pingisbord, träscen och kompisgungor.

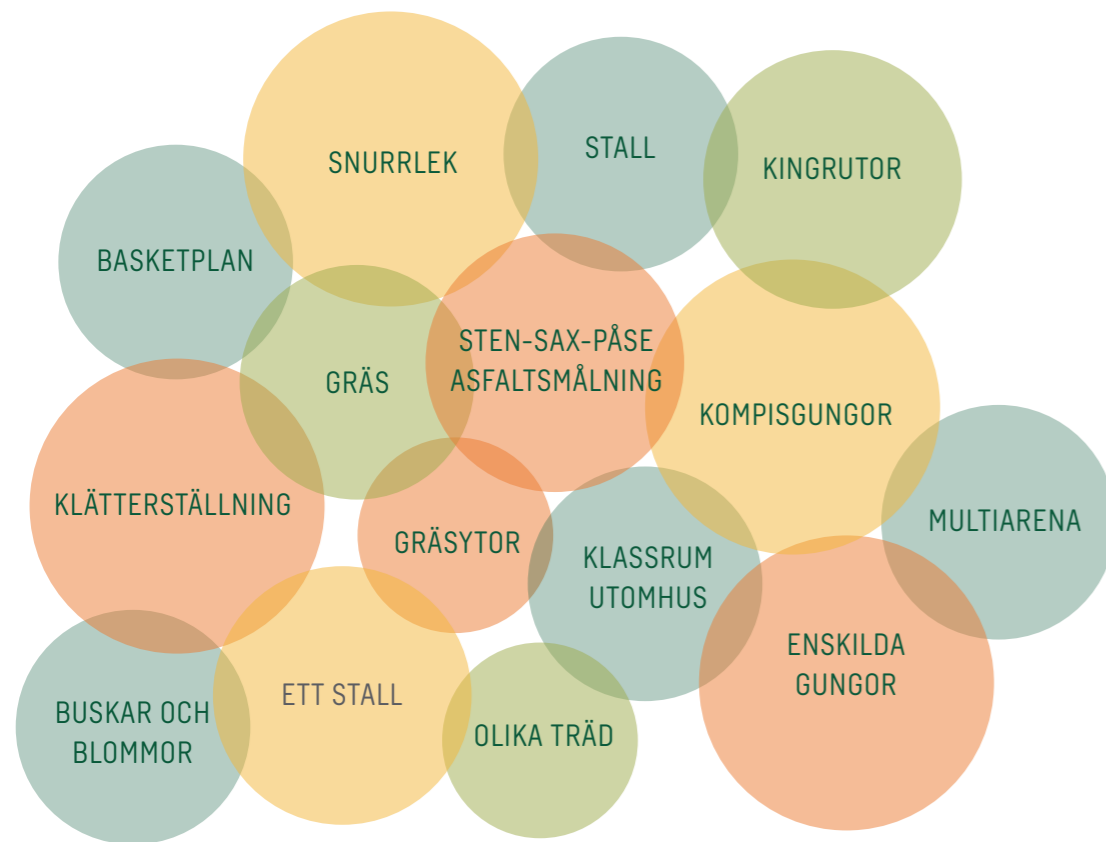
Av-/påstigning från skolbussarna och delar av den trädrad som är skyddad.

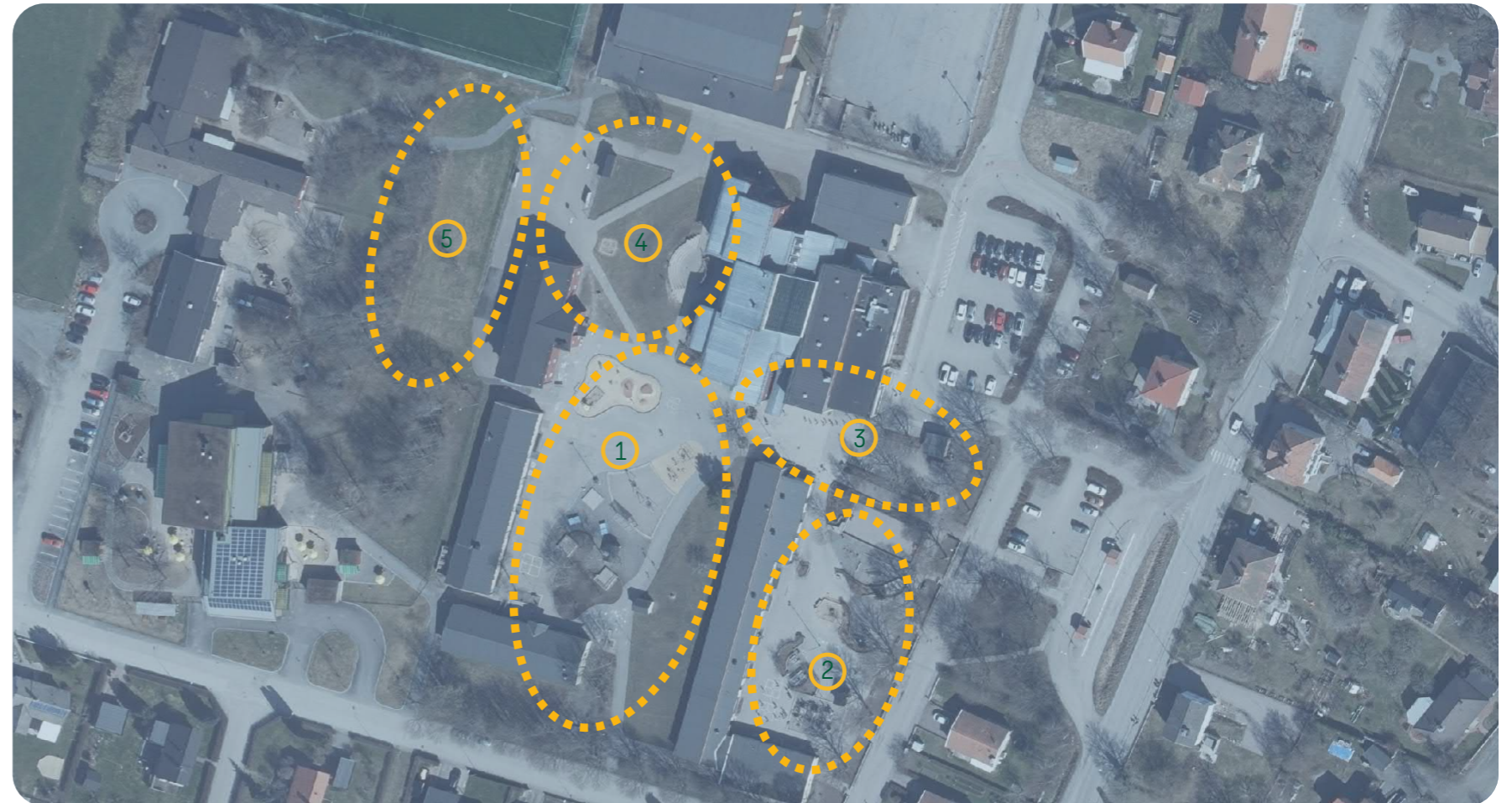
G-huset som kommer att bevaras men byggas om. I förgrunden syns "gummilandet".

KLASSRUMSÖVNING OCH GÅTUR MED ELEVER

Alla elever på Örsundsbro skolan fick delta i en klassrumsövning där de fick fundera över vad det finns idag som är bra på deras skolgård, vad som är dåligt samt lämna förbättringsförslag till deras framtida skolgård. Under samma vecka genomfördes även fyra stycken gåturer uppdelade efter årskurserna förskoleklass och årskurs 1, årskurs 2 och 3, årskurs 4-6 samt årskurs 7-9. Tillsammans med eleverna var en lärare med och gick gåturen. Vandringen gick över skolgårdens olika delar och fokus var att diskutera mer djupgående hur skolgården används idag och hur den kan förbättras.

Utrustning som eleverna lyfte att de uppskattade på nuvarande skolgården eller som de ville ha på sin nya skolgård.

De fem områden på skolgården som eleverna har reflekterat och diskuterat kring.

Område 1

De yngre eleverna lyfter att gummilandet är uppskattat och används mycket för att leka olika sorter kull och att snurran är ett populärt inslag. Vippgungorna i "gummilandet" används sällan och de menar att det är för ännu yngre barn. Den parkourinspirerade klätterställningen är mycket uppskattad av alla åldrar men utformningen med stålrör nära marken gör att många skadar sig. De två kompisgungorna används ofta och det är ofta kö för att få använda dem. De äldre säger att de gärna nyttjar gungorna, men är de yngre eleverna ute får de företräde. Pingisborden används sällan, men det kan vara på grund av brist på pingisracket. Yngre elever använ-

der pingisborden som gömställe eller som fångelse. Vid trädsamlingen har skolan själva byggt ett stall då det är många som är hästintresserade. Det används mycket. Äppelträdet uppskattas av vissa medan andra menar att de blir äppelskrutt och getingar. Övriga förbättringsförslag är att de gärna vill ha en linbana, fler gungor och bänkar, mycket träd och varierande grönska. De äldre lyfter att de yngre eleverna tar över skolgården vilket gör att de gärna söker sig längre bort. De yngre lyfter att det är tråkigt när roliga saker ligger bortom skolgårdsdelen de får vara på, de vill ha utrustningen nära sig.

Område 2

Denna del av skolgården används främst av årskurs 2 och 3 samt av alla elever som tar skolbussen. De yngre eleverna lyfter att det är kul med klätterställningen, men att det är flera som har brutit ben och armar från dem. Eleverna uppskattar att denna del har mer grönska men tycker att det är tråkigt att de inte får klättra i träden. De uppskattar all asfaltsmålning och vill gärna ha mer av det. Den asfalterade bollplanen används främst av de yngre eleverna. De hade gärna velat ha mål till planen och ett annat underlag än asfalt då det blir stora skrapsår om man ramlar. De äldre eleverna säger att det hade gärna velat använda den men menar att

KLASSRUMSÖVNING OCH GÅTUR MED ELEVER

de som hindrar dem är att det oftast är yngre elever där och att det saknas mål på planen. Eleverna lyfter att det händer att bollen skjuts över staketet och ut på Skolvägen. De får då inte hämta bollen själva, men att vissa gör det ändå. De yngre eleverna gillar hinderbanan som ligger intill bollplanen men en lärare framhäver att den står oanvänd ofta. De yngre eleverna vill gärna ha en myshörna på sin skolgård. De tycker att det är roligt att samla på olika sorters blad. Elever i alla åldrar önskar fler väderskydd och bänkar intill där skolbussarna stannar.

Område 3

Eleverna berättar att entrén till skolan används som en passage och samlingsplats. Bänkarna som står runt lönnarna utanför högstadiet används ofta av de äldre eleverna, men de förklarar hur de hellre hade velat ha bänkar att hänga på mer avsides för att inte störas av de yngre eleverna. Många använder en av fasaderna som bollplank vilket gör att det kan vara otäckt att gå förbi, då det är stor risk att få en boll på sig. Denna konflikt är något som alla klasser har lyft. Eleverna säger att cykelställen fungerar dåligt då de är slitna och man inte får in hjulen som tänkt. Eleverna lyfter att de gärna vill ha mer cykelparkering och en äldre elev vill gärna att det ska finnas väderskydd till mopeder. Flera av lärarna lyfter att hämta-lämnplatserna inte fungerar idag utan att det blir väldigt trångt runt parkeringen under rusningstid, eleverna instämmer.

Område 4

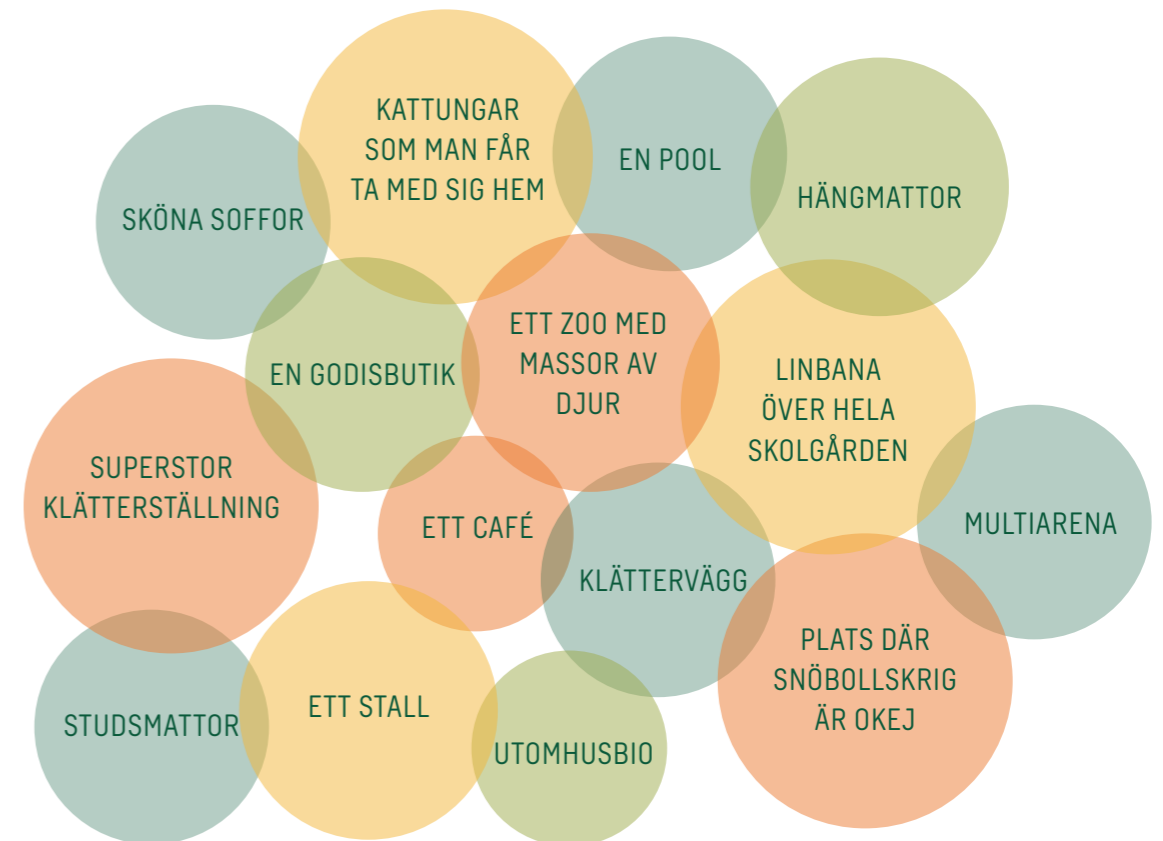
De yngre eleverna uppskattar gräskullen. Både på vintern då de kan åka pulka och på sommaren när lärare anordnat lek på kullen med såpa och vatten på ett underlag. De äldre eleverna uppskattar när det blir en isbana vid kullen som går att åka ner på. Amfiteatern används av äldre för att kunna plugga och hänga. De yngre kan använda amfiteatern för att dansa och springa på. Det gör att de äldre kan störas av de yngre eleverna, både för att de är högljudda och för att de smutsar ner på ställena där man vill sitta. De äldre eleverna vill gärna ha brädspel och drömmer om ett fotbollsbord. De vill gärna ha fler bord och bänkar med väderskydd i olika lägen så de kan plugga utomhus och spela kort.

Område 5

Den gröna ytan bakom G-huset används väldigt lite, de yngre eleverna får inte leka där. Alla lyfter att det är en yta som de gärna hade velat nyttja om det fanns något att göra där. Basketplanen är rolig och de är bra att det finns olika höjder på basketkorgarna. Alla åldrar använder konstgräsplanen vilket gör att de passerar denna plats ofta. Flera elever lyfte att bollarna åker över basketkorgarna till gräsmattan på andra sidan vilket gör gräsmattan till ett ställe där man inte vill vistas.

Trygghet

När frågan om trygghet lyftes berättade eleverna att de känner sig mycket trygga på skolgården. Den enda platsen som kom upp som otrygg är den gamla förskolebyggnaden som några elever upplevde som lite otäck när de är på skolgården efter skoltid. De äldre eleverna berättade att de ofta hänger på skolgården på kvällar och helger för att de känner att det är en trygg plats som de känner väl till. När frågan om vuxennärvaro på kvällar och helger kom upp så berättade en elev att det förekommer att vuxna promenerar förbi men att det kan upplevas otäckt då de ofta kommer gående från mörkret.

Ord som sades av eleverna när det fick frågan om vad de hade velat haft på sin skolgård om de fick drömma helt fritt.

SITUATIONSPLAN

Bil

Situationsplanen visar trafiklösningen runt och på skolgården efter ombyggnaden. Föräldrar kan hämta och lämna sina barn på samma plats som idag, i det nordöstra hörnet. För att underlätta hämta- och lämnsituationen breddas vägen och en ficka anläggs för att det ska bli bättre flöde ut från parkeringen. Parkeringen används av lärare samt av föräldrar som tar bussen vidare på morgonen. Från parkeringen finns det god uppsikt över skolgårdens utemiljö vilket ger ökad trygghet då vuxennärvaron ökar. Längs med Ängsvägen kommer det att anläggas plats för parkering för rörelsehindrad, både till skolan och till biblioteket, samt angöring för färdtjänst. Angöringsplatsen för färdtjänst kan även nyttjas av föräldrar när det hämtar och lämnar elever.

Gång- och cykel

Gång- och cykeltrafikanter kommer främst till skolgården från norr eller söder. Vid entréerna till skolgården placeras cykelställ med ramlås för att möjliggöra en enkel och säker cykelparkering. I programhandlingen finns 150 st cykelparkeringar utplacerade, plats att placera ut fler cykelparkeringar finns om behov uppstår.

Buss

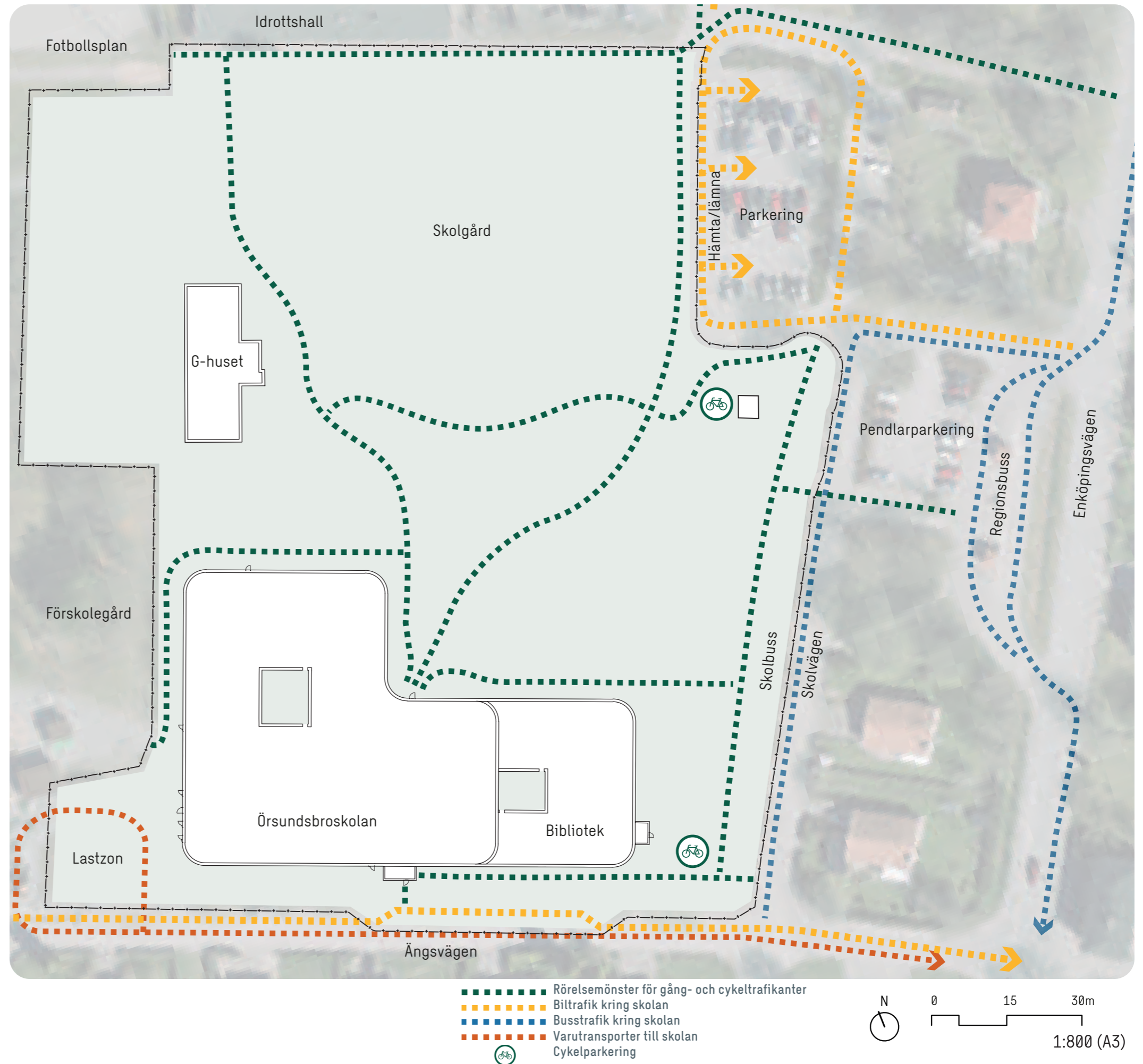
Skolbussarna släpper av och hämtar eleverna längst med Skolvägen. Här finns det öppningar i staketet som är färgkodade för att eleverna enkelt ska veta vilken buss som kör dem hem. Detta är en fungerande lösning som redan finns och kommer bevaras. Regionalbussarna stannar i busslingen längst med Enköpingsvägen och eleverna korsar Skolvägen för att ta sig in på skolgården.

Angöring

Alla leveranser till skolan kommer till den sydvästra delen av skolgården och delar angöringsplats med den nybyggda förskolan. Vändplanen justeras och breddas för att fungera både med förskolan och den nya skolbyggnaden.

Trygghet

I samtal med polisen påpekades att skolbyggnaden och skolgårdens utformning ger dem möjlighet att snabbt få en bra överblick och att få skrymslen finns, vilket ökar tryggheten. Skolgården öppnar upp sig mot Enköpingsvägen och busshållplatsen där många människor passerar under större delen av dygnet. Det bidrar till att vuxennärvaron ökar och att förbipasserande enklare kan upptäcka om det är något som sker på skolgården utanför skoltid. Det kan bidra till en tryggare skolgård och att platsen utsätts för mindre skadegörelse.

DISPOSITIONSPLAN OCH KONCEPT

Utemiljön ska vara en öppen, trygg och välkommande plats för såväl elever som hela lokalsamhället. Det är en plats för rörelse och aktivitet med möjlighet att utveckla alla sinnen, ensam eller tillsammans med andra. Under skoltid kan gården användas som ett förlängt klassrum med möjlighet att involvera växtligheten och utrustningen i lärandet. Utanför skoltid kan skolgården bli en plats dit barn och vuxna från Örsundsbro närområde lockas för att leka och umgås. Skolgården är en viktig knutpunkt i Örsundsbro och ska kunna nyttjas både under skoltid, kvällar och helger. För att möjliggöra det belyses gården och utrustning som lockar fler användningsgrupper planeras in på skolgården. Tack vare att hela lokalsamhället bjuds in till att nyttja skolgården skapas en trygg plats med rörelse större delen av dygnet.

På Örsundsbro skolan är möten således viktiga och därför tar koncept fasta på det. Skolan ska vara en plats för olika typer av möten både under och efter skoltid. Möten mellan elever, personal och lärare skapar starka band som ger en trygg skolgång. Möten mellan årskurser, ämnen samt inne- och utepedagogik bidrar till ett bättre lärande och skapar nyfikenhet. Mötet mellan skola och lokalsamhället bidrar till en levande ort som alla känner tillhörighet till. Övergångarna mellan de olika mötena ska vara sömlösa och smidiga, utan att otydlighet uppstår.

Konceptet, mötet, går igen i formspråket där cirkelformerna möter varandra och binds samman med cirkulära gånglingor. Det gör att inga återvändsgränder skapas vilket bidrar till att otrygga hörn byggs bort på skolgården. Gånglingorna bidrar till att aktiviteterna möter varandra och gränsen mellan oprogrammerade ytor och lekytor suddats ut. Det ger ett flöde mellan aktiviteterna vilket ökar chansen till att spontanlek uppstår, vilket kan leda till att fler elever är aktiva på rasterna även högre upp i åldern.

PLATS FÖR ALLA

LEK FÖR ALLA

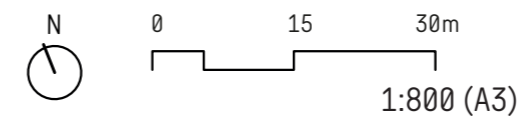
GRÖNSKANDE RUM OCH VARIATION AV ARTER

LÄRANDE

PLATS FÖR LEK OCH RÖRELSE

ILLUSTRATIONSPLAN

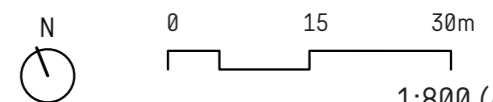
Skolgården hålls öppen och det finns flera entréer in på gården. Ytan närmast huset får en välkomnande plattsättning. I både den norra och södra delen av byggnaden finns det möjlighet att parkera cykeln för de som ska till skolan eller biblioteket. Längst med Skolvägen finns det staket för att undvika att elever rör sig på vägbanan där ett flertal bussar passerar. Det finns dock flera öppningar mot Skolvägen då det är här som eleverna stiger av och på skolbussarna.

Förslaget visar hur utemiljön kan utformas när skolgården är helt utbyggd. Skolgården ger möjlighet till lek, rörelse och möten. Det finns olika typer av platser och utrustning med en förhoppning att gården ska kunna aktivera alla, oavsett ålder och könsidentitet. Skolgården är uppdelade i tre olika lekrområden som riktar sig mot yngre barn, alla barn och äldre barn. I området som främst riktar sig till yngre barn finns sandlek med en skuggande pergola över delar av sandlådan, lekhus, konstgräskullar med rutschkana och snurrlek. Området som riktar sig till alla barn har klätterställning, parkour, kompisgungor, lekbuskage och hängtytor i trädskugga och i skuggan av en pergola. Området som ligger i det nordöstra hörnet av skolgården riktar sig främst till de äldre barnen med linbana, olika hängtytor, sittplatser under pergola, fotbollsspelbord, kompisgunga och en multiarena för olika sorters av bollsporter. Utöver dessa platser finns ytan bakom G-huset. Den har en mer naturlig karaktär med växtlighet, stubbar för samling och lek, hinderbana, lekstall, hängmattor och en öppen stenmjölsyta. Alla lekrområden kopplas till varandra genom en gångslinga för att gränserna mellan de olika platserna ska suddas ut och leken ska göras tillgänglig för alla. Intill gångslingan finns lekutrustning och hinderbana som bjuder in till spontanlek. På skolgården finns det olika platser att vistas på: Platser där man kan synas och höras och platser dit man kan gå när man vill dra sig undan. Det planeras in tre förråd på skolgården och en förvaringslåda intill sandleken. Den öppna multifunktionella gräsyten är en potentiell yta för en framtida utbyggnad av skolan och hålls därför fri från ledningar.

De platser som på raster kan användas som hängtytor kan under skoltid nyttjas som uteklassrum. Det möjliggör för lektioner utomhus i olika miljöer: i trädskuggan, i skuggan av en pergola eller i solläge. Både utrustningen och växtmaterialet som finns på gården kan lärare involvera i utbildningsmoment.

760 ST ELEVER
16 350 KVM SKOLGÅRD
FRIYTA 21,5 KVM/BARN

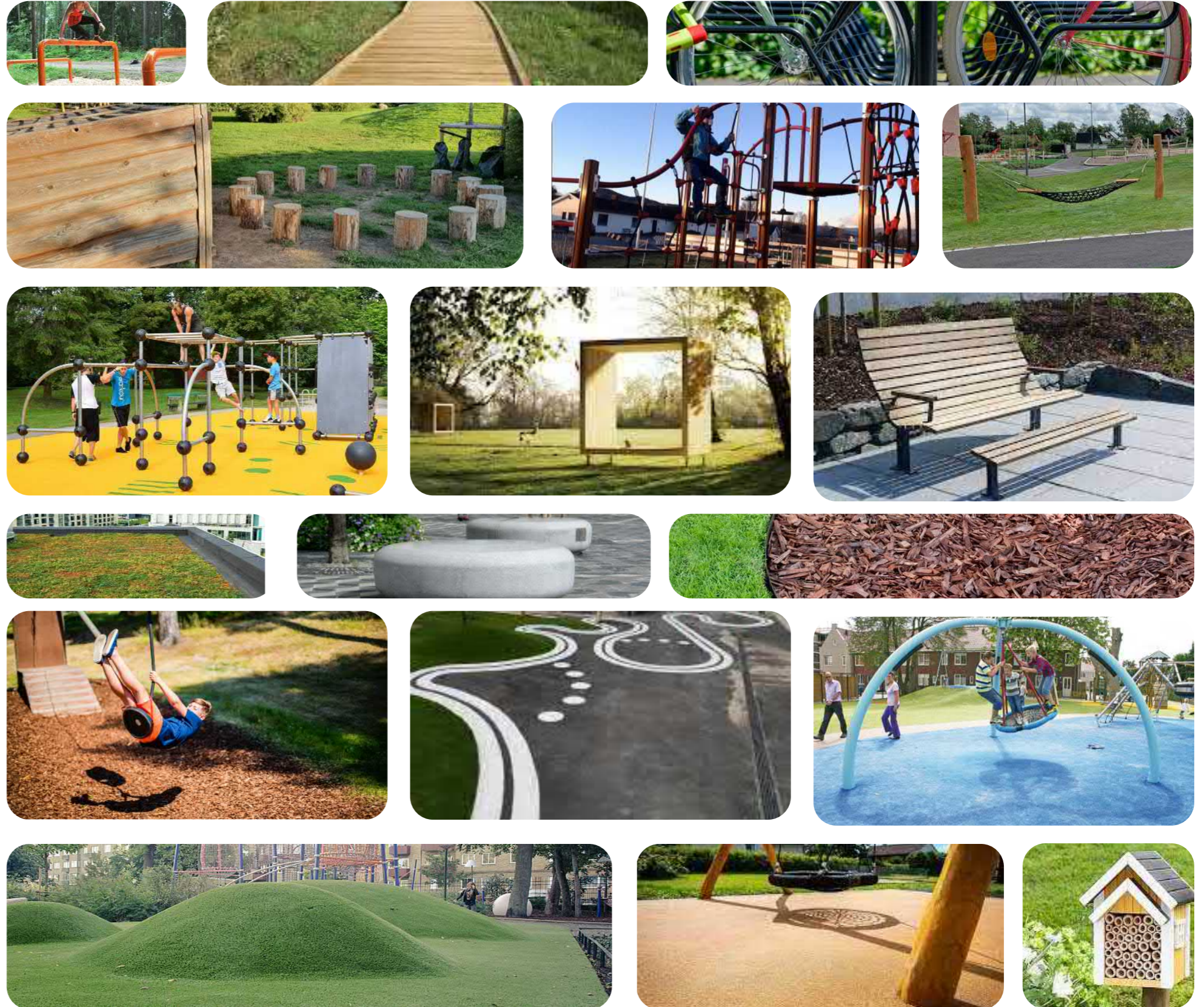

SKOLGÅRDENS MATERIAL OCH YTOR

Skolgårdens material ska bidra till en lekfull, inbjudande skolgård för alla med material som är hållbara över tid. Den hårdgjorda ytan varierar mellan asfalt, stenmjöl och plattläggning med inslag av marktegel. På asfalten målas mönster och vägsystem för att bjuda in till lek för olika åldrar. Plattläggningen med inslag av marktegel finns närmast intill byggnaden för att skapa en trygg och ordnad zon intill fasaden, som även den är i tegel. Sekundära gångstråk beläggs med stenmjöl för att skapa varierade hårdgjorda ytor och öka orienterbarheten genom att förtydliga att det inte är ett huvudstråk.

Majoriteten av lekutrustningen, som behöver fallskyddsunderlag, beläggs med tillgängligt fallskyddsmaterial såsom konstgräs och corkeen. En del ytor har träflis som fallskyddsmaterial för att ge en naturnära känsla och skapa variation. Gräskullen som finns på skolgården idag bevaras och en stor öppen gräsmatta anläggs. Växtlighet skapar naturliga rumsbildningar och bidrar till en artrik skolgård. Den växtligheten som väljs till gården ska klara ett högt slitage och ha en stor andel av inhemska arter. Gestaltningen tar hänsyn till de bevaransvärda träderna på skolgården och de flesta av dem kan sparas.

På andra våningen kan man från vissa delar av huset blicka ut på den första våningen eftersom den andra våningen är något indragen i öst. För att ge en mer grönskande vy planeras ett grönt tak på den del av byggnaden som endast har en våning. Det gröna taket är även positivt då det bidrar till biologisk mångfald och kan fördröja dagvatten vilket är positivt vid en miljöcertifiering.

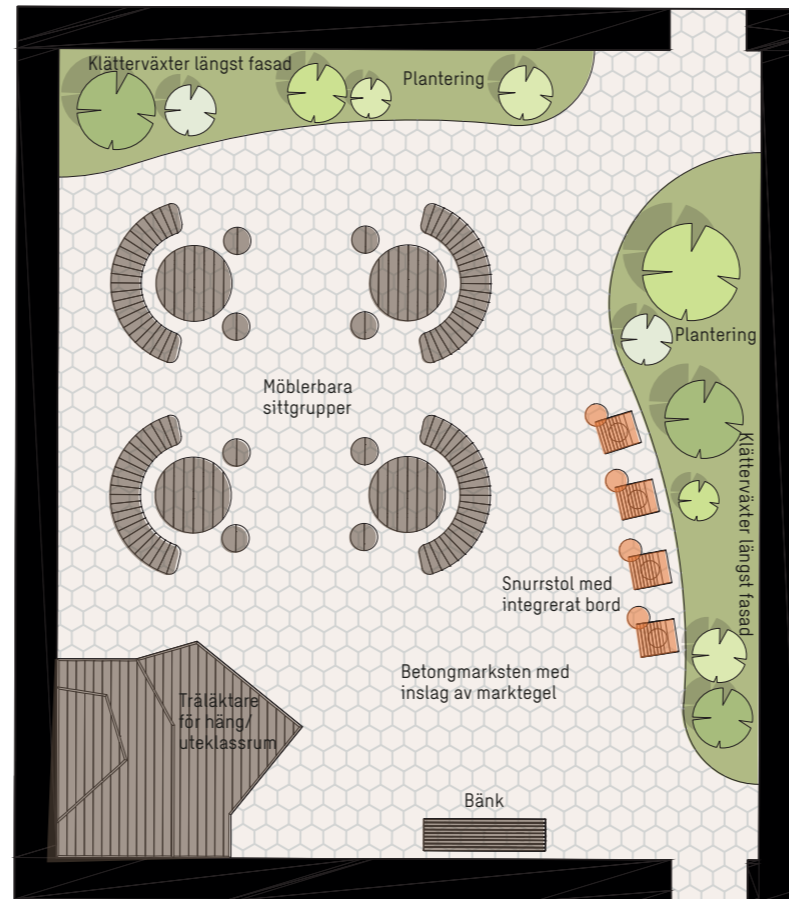
ATRIUMGÅRDAR

Det finns två atriumgårdar i skolbyggnaden. För båda atriumgårdarna ska det finnas stort fokus på städsegröna växter för att skapa harmoniska utblickar från byggnaden året runt. Klätterväxter kan slingra sig upp längst fasad där det är möjligt.

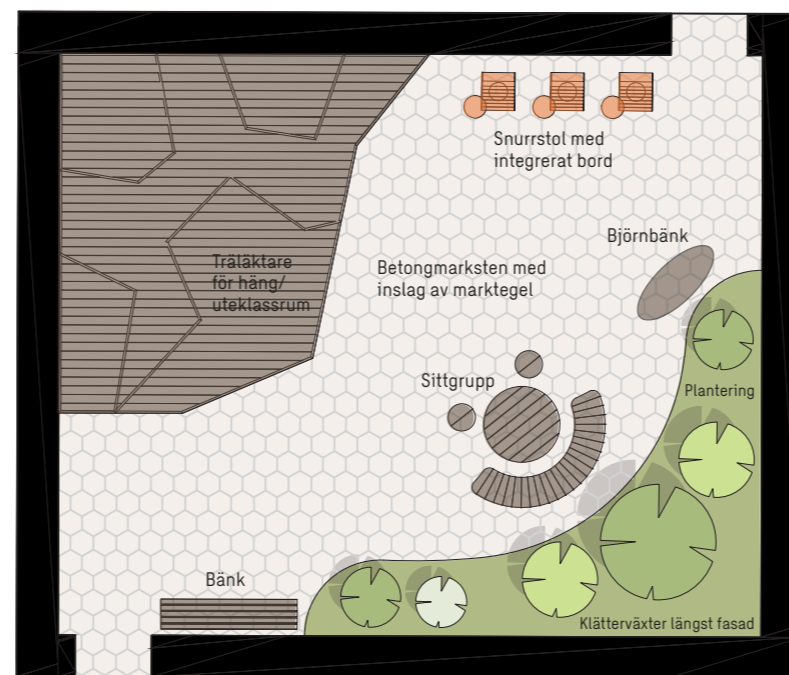
Golvet på atriumgårdarna utgörs av betongmarkplattor med inslag av marktegel vilket knyter an till entréytorna. Längs med väggarna finns grönskande planteringar. En träläktare möjliggör samling och kan användas som en inofficiell hängyta, för läsning och lektion. Möblerbara bord finns för att kunna anpassa ytan efter behov och enskilda stolar med integrerat bord möjliggör en lunch ute eller möjlighet att studera enskilt.

Gård A ligger i anslutning till matsal och årskurs 2-3. Denna gård ska kunna nyttjas både som uteklassrum, matsal och som hängyta för elever. På denna gård placeras ett flertal möblerbara bord då många kan tänkas vilja sitta ute och äta i anslutning till matsalen och hemkunskapen.

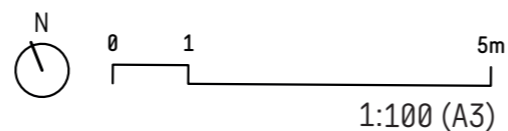
Gård B ligger i anslutning till biblioteket och årskurs F-1 och ska kunna nyttjas både som en resurs för biblioteket, uteklassrum och som hängyta för elever. Denna gård kommer att upplevas ljusare då det endast är en våning kring denna gård, medan gård A har två våningar. I ett hörn placeras en träläktare för att kunna njuta av en grön och skyddad innergård.

Gård A. Atriumgård i anslutning till matsal och åk 2-3.

Gård B. Atriumgård i anslutning till bibliotek och åk F-1.

Kalkylunderlag investeringar

Sammanfattning

Datum
2023-03-29

Driftansvarig nämnd: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Projektamn: Grundskola Örsundsbro
Förstudie och programhandling Ja

Kort beskrivning av investering om förstudie ej finns

Total investeringsutgift 340 000
Förändring preliminär driftkostnad per år 18 800

Resultatpåverkande poster av engångskaraktär

Beskrivning

Evakueringskostnaderna består av inv.utgift för installation av paviljonger (avskrivning 3 år), hyra för paviljongerna och fastighetsdrift.
Total årshyra 6,6 mnkr.

		2022	2023	2024	2025	2026
Bokförda värden/utrangeringar	SBF					20 340
Rivning- som kostnad	SBF			5 000		6 900
Evakueringskostnader	SBF			6 600	6 600	6 600
Försäljningar						
Flyttkostnader						
Minskade intäkter						
Övriga resultatpåverkande poster, specificera						
Summa		0	0	11 600	6 600	33 840

Kalkylunderlag investeringar

Specifikation av investeringsutgifter och förändring av kostnader och intäkter

Grundskola Örsundsbro

Datum

2023-03-29

1,50%

Investeringsutgifter (Fastighet, inventarier, anläggning, teknisk utrustning m m)		Utgift	Nyttjande- period	Avskriv- ning	Ränta	Kapital- tjänst- kostnad	Hyres- indikation
Evakueringsutgift		10 000					6 600
Fastighet	SBF	310 000					18 400
Inventarier	UAN	20 000	10	2 000	300	2 300	
Summa		340 000		2 000	300	2 300	

Förändring av hyreskostnader

Nuvarande hyra (-)	UAN					-5 500	
Ny hyresnivå (+)	SBF					18 400	
Summa hyresförändring						12 900	

Förändring av verksamhetens övriga kostnader (personalkostnader, licenser/support, städ, måltider, förbrukningsmaterial m m)

		Ökning (+)/ minskning (-)	Föränd- ring i tkr
Ersättning till annan huvudman		3 600	3 600
			0
			0
			0
Summa			3 600

Förändring av verksamhetens intäkter (uthyrning, försäljning m m)

		Ökning (-)/ minskning (+)	Föränd- ring i tkr
			0
			0
			0
Summa			0

Summa förändring driftkostnad		18 800
Nämndens delfinansiering (-)		0
Total förändring av driftkostnad		18 800

Investeringen tas i bruk
Driftkostnad per månad *)

2026-08
1 567

Driftkostnad per år	2023	2024	2025	2026	2027
Driftkostnad per år				7 833	10 967

